

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Henkilötietojen käsittely Tullissa (HE 259/18 vp)

Erityisasiantuntija Jaana Vehmaskoski
18.1.2019 Hallintovaliokunta

Vero-osasto, tulliyksikkö

Tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

➤ Tavoitteet

- Tullin henkilötietojen käsittelyä koskeva lainsäädäntö vastaa EU:n tietosuojalainsäädännön vaatimuksia
- Laissa huomioidaan rikostorjunnan, tulli- ja verovalvonnan tarpeet ja Tullin toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset
- Lain rakennetta selkeytetään ja yksinkertaistetaan

➤ Keskeiset ehdotukset

- Lain rakenne ja käsittelytarkoituksiin perustuva henkilötietojen käsittely
- Henkilötietojen käsittely rikosten ennalta estämiseksi ja paljastamiseksi
- Henkilötietojen käsittely tulli- ja verovalvonnassa
- Teknisessä valvonnassa saatujen henkilötietojen käsittely
- Henkilötietojen käsittely muuhun kuin alkuperäiseen käsittelytarkoitukseen

Suhde tietosuojaan yleislainsäädäntöön

- Euroopan unionin yleinen tietosuoja-asetus (EU) 2016/679
 - Tietosuoja laki 1050/2018
- Rikosasioiden tietosuoja laki 1054/2018
 - Rikosasioiden tietosuojadirektiivi (EU) 2016/680
- Yleislainsäädäntö sisältää säännökset mm.
 - Henkilötietojen käsittelyn yleisistä periaatteista
 - Rekisterinpitäjän velvollisuuksista ja rekisteröidyn oikeuksista
 - Tietoturvallisuudesta
 - Henkilötietojen käsittelyn valvonnasta
 - Lainvastaisen henkilötietojen käsittelyn seuraamuksista

Lain rakenne ja sisältö

1 luku: Yleiset säännökset

- Soveltamisala
- Suhde muuhun lainsäädäntöön
- Määritelmät

2 luku: Henkilötietojen käsittely

- Käsittelytarkoitukset, henkilöryhmät ja tietosisältö

3 luku: Tietojensaantioikeudet

- Tietojensaanti teknisen käyttöyhteyden välityksellä tai tietojoukkona

4 luku: Henkilötietojen luovuttaminen

- Tietojen luovuttaminen muuten kuin yksittäistapauksissa
- Tietojen luovuttaminen ulkomaille

5 luku: Henkilötietojen poistaminen ja arkistointi

- Tietojen säilytysajat
- Virheellisen tiedon säilyttäminen

6 luku: Rekisteröidyn oikeudet

- Rekisteröidyn tarkastusoikeuden toteuttaminen
- Rekisteröidyn oikeuksien rajoitukset

7 luku: Erinäiset säännökset

- Rekisterinpitäjä
- Voimaantulo

Käsittelytarkoituksiin perustuva sääntely

- Tullin lakisääteisiin tehtäviin sidotut käsittelytarkoitukset:
 - Tullirikosten selvittäminen (5 ja 6 §)
 - Tullirikosten ennalta estäminen ja paljastaminen (7 ja 8 §)
 - Tietolähdetiedot (9 §)
 - Tulli- ja verovalvonta (10 §)
 - Tullin muut lakisääteiset tehtävät (11 §)
 - Tekninen valvonta (12 §)
- Käsiteltävät henkilöryhmät
- Käsiteltävä tietosisältö (perustiedot ja asiakohtaiset tietoluokat)

Henkilötietojen käsittely rikosten ennalta estämiseksi ja paljastamiseksi (7-8 §)

➤ **Uusi sääntely kattaisi voimassa olevan lain mukaiset**

- Tiedustelurekisterin
- Rikosten ennalta estämiseksi ja paljastamiseksi perustetut tilapäiset rikosanalyysirekisterit
- Rikosperusteiset havaintotiedot

➤ **Tavoitteet**

- Tietojen valtakunnallinen käsittely
- Rikolliseen toimintaan kytkeytyvien henkilöiden tietojen käsittely
- Laajennus henkilötietojen käsittelyyn; uhrit, asianomistajat, ilmoittajat, todistajat (välttämätön henkilötietojen käsittely)
- Tietojen käsittelyn tehokas ohjaus ja valvonta sekä tietojen suojaaminen

Tietojen merkityksellisyyden arviointi (5 § 3 mom ja 7 § 6 mom)

- Tietojen esikäsittelyvaihe = Tullin tehtävien suorittamiseksi tapahtuvaa henkilötietojen käsittelyä ennen tietojen pitempiaikaista tallentamista Tullin tietojärjestelmiin
- Voimassa olevassa laissa ei tätä vaihetta koskevia säännöksiä
- 6 kk enimmäissäilytysaika, jonka jälkeen tieto tallennetaan käsittelytarkoitusta koskevan säännöksen mukaisesti tai poistetaan tarpeettomana
- Tiedonhankintaan liittyvistä toimivaltuuksista säädetään Tullin muissa säädöksissä

Henkilötietojen käsittely muuhun kuin alkuperäiseen käsittelytarkoitukseen (13 §)

- Tullirikoksen ennalta estäminen tai paljastaminen
- Etsintäkuulutetun tavoittaminen
- Syyttömyyttä tukevana selvityksenä
- Hengelle, terveydelle tai vapaudelle aiheutuvan merkittävän vaaran taikka huomattavan ympäristö-, omaisuus- tai varallisuusvahingon estäminen
- Kansallisen turvallisuuden suojaaminen
- Virka-aputehtävän suorittaminen
- Tullin rikostorjunnan toiminnan suuntaaminen
- Tullin perintätehtävät
- Tullin lupaharkinta

